

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobkyně **R. K.**, bytem T. 1306/15, P., zast. S. Š., bytem P. 674/8, P., proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, **o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2012, č. j. KUOK 100318/2012**, ve věci přestupku,

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2012, č. j. KUOK 100318/2012, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce náhradu nákladů řízení ve výši 3.000 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Přerova ze dne 28. 8. 2012, č. j. MMPř/106346/2012/DS/ŠA, kterým byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 46 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Toho se

dopustila tím, kdy v souvislosti s pozbytím řidičského oprávnění po dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení neodevzdala v zákonem stanovené lhůtě řidičský průkaz příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Povinnost žalobkyně nastala 16. 8. 2011 a byla splněna ke dni 20. 8. 2012. Tímto svým jednáním žalobkyně porušila § 123c odst. 5 ve spojení s § 123c odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, v platném znění. Za tento přestupek byla žalobkyni podle § 46 odst. 3 zákona o přestupcích uložena sankce – pokuta ve výši 2.500 Kč.

[2] Žalobou napadla žalobkyně rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu a navrhla taktéž zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Na základě rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 12. 7. 2011, jež nabylo právní moci 10. 8. 2011, pozbyla žalobkyně 17. 8. 2011 řidičská oprávnění. Lhůta pro splnění povinnosti odevzdat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností řidičský průkaz uplynula žalobkyni 16. 8. 2011. Dne 11. 10. 2011 byl vydán příkaz o uložení pokuty ve výši 2.500 Kč. K odporu žalobkyně bylo vydáno dne 19. 12. 2011 rozhodnutí, kterým byla žalobkyně uznána vinnou z naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 46 odst. 1 zákona o přestupcích a byla stanovena sankce již ve výši 4.000 Kč. Na základě odvolání 15. 3. 2012 vydal žalovaný rozhodnutí o odvolání, kterým prvostupňové rozhodnutí zrušil. Dne 28. 8. 2012 bylo vydáno nové rozhodnutí správního orgánu I. stupně. O odvolání proti němu rozhodl žalovaný 27. 11. 2012. Žalobkyně byla názoru, že nesplněním povinnosti odevzdat řidičský průkaz nejpozději do pěti pracovních dnů ode dne doručení rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění (nesplněním výzvy) dochází k naplnění znaku skutkové podstaty přestupku podle § 46 zákona o přestupcích. Je tedy zcela bezvýznamné, zda splnění či nesplnění povinnosti nastane po této lhůtě, neboť k naplnění skutkové podstaty přestupku došlo právě nesplněním výzvy (doba, resp. škodlivý následek může mít význam pouze při stanovení výše sankce). Výrok rozhodnutí prvostupňového orgánu, jenž byl žalovaným jako správný potvrzen, mj. obsahuje tento text: *povinnost obviněné nastala 16. 8. 2011 a byla splněna ke dni 20. 8. 2012*. Tomuto tvrzení však nelze přisvědčit, neboť i samotný správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl: *které nabylo právní moci 10. 8. 2011, pozbyla obviněná v souladu s § 123fa odst. 4 zákona o silničním provozu dne 17. 8. 2011 řidičská oprávnění. Lhůta pro splnění povinnosti odevzdat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností řidičský průkaz uplynula obviněné dne 16. 8. 2011*. Povinnost v § 123c odst. 3 a 5 ZoPK je stanovena, pakliže dotčená osoba je povinna výzvu splnit, výzva je správním orgánem učiněna jednorázově. Nesplněním této povinnosti se žalobkyně dopouští přestupku a nikoliv přestupků dle § 46 zákona o přestupcích. Žalovaný jako strážce zákonnosti ovšem neoddělil (případně) trvání škodlivého následku od spáchání (trvání) deliktu. Dle názoru žalobce nelze slučovat škodlivý následek a trvání jednání (deliktu), neboť uvedené není totéž. Datum spáchání předmětného přestupku je tedy den následující po dni, kdy dotčená osoba nesplnila jednorázovou výzvu učiněnou příslušným orgánem. Nelze tak hovořit o splnění této povinnosti 20. 8. 2012, neboť ke splnění výzvy je vázána povinnost odevzdat řidičský průkaz do pěti pracovních dnů, což logicky splněno nebylo. Žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2008, čj. 6 As 1/2008 – 48. Podle výsledku řízení se žalobkyně přestupku dopustila 17. 8. 2011 (prekludováno

17. 8. 2012), správní orgán I. stupně však nadále vedl řízení, nařízením ústního jednání dne 20. 8. 2012, dále vydáním rozhodnutí dne 28. 8. 2012, které žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 11. 2012 potvrdil. Rozhodnutí žalované o odvolání a potvrzení rozhodnutí prvostupňového orgánu tak nabylo dnem doručení žalobkyni právní moci 9. 12. 2012. Řízení proti žalobkyni bylo o přestupku vedeno již v době prekluzivní, což je nepřipustné. K tomu měl žalovaný přihlédnout z úřední povinnosti, v opačném případě by došlo k porušení práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 LZPS. Dále žalobkyně namítala rozporu s § 89 odst. 2 správního řádu. Žalovaný měl přezkoumávat soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí měl přezkoumat jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popř. na jeho správnost, se nepřihlíží; tímto ustanovením není dotčeno právo na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem. Nejenže žalovaný částečně rezignoval na námitky žalobkyně, ale i na veřejný zájem, neboť veřejný zájem je vždy dán tehdy, jestliže nesprávnost rozhodnutí má zásadní význam v tom ohledu, když se účastník řízení ukládá určitá povinnost, ukládá se mu sankce nebo se zbavuje práva vykonávat nějakou činnost nebo je mu odepřeno vlastnické právo k věci. Rovněž je třeba za veřejný zájem považovat nedodržení správného procesního postupu při vedení správního řízení a naplnění základních znaků rozhodnutí, zejména v jeho srozumitelnosti spočívající v jeho vnitřní obsahové jednotě a tím, zda okolnosti uváděné v rozhodnutí mají oporu v podkladech a získaných důkazech jako součástech spisového materiálu. Těmito předpoklady je totiž určována přezkoumatelnost takového rozhodnutí, kdy bez této vlastnosti je rozhodnutí nezákonné či dokonce nepřezkoumatelné. Žalovaný se dostatečným způsobem nevypořádal se všemi námitkami uvedenými v odvolání. Dále se žalovaný i správní orgán I. stupně dostatečným způsobem nevypořádaly s odůvodněním uložení druhu sankce a její výměry, mj. nebyla vymezena subjektivní stránka zavinění a společenská škodlivost protiprávního jednání, přičemž úmyslné či nedbalostní zavinění a společenská škodlivost daného jednání, tedy porušení zájmu chráněného zákonem, jsou dle § 4 zákona o přestupcích obligatorními znaky pro určení výše sankce v souladu s § 12 odst. 1 zákona o přestupcích, kdy při určení druhu sankce a její výměry se přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen disciplinárním řízením. Z rozhodnutí prvostupňového orgánu tak není zřejmé, které skutečnosti, okolnosti, následek a způsob spáchání, byly při uložení pokuty brány jako polehčující či přitěžující okolnost (kromě jediné), není tedy možno seznat, proč byla uložena právě taková výše sankce. Správní orgány pochybily při ukládání sankce tím, že se nevypořádaly dostatečným, správným a přezkoumatelným způsobem s hledisky, jež na základě § 12 odst. 1 zákona o přestupcích jsou povinny zohlednit při odůvodňování uložení sankce, přičemž na řádné odůvodnění rozhodnutí (sankce) je kladen značný význam, neboť jen tak lze naplnit hypotézu § 68 odst. 3 správního řádu. Pokud správní orgán I. stupně rozhodl o výši sankce, aniž by dostatečně přezkoumatelně odůvodnil, proč rozhodl, jak rozhodl, žalovaný následně rozhodnutí jako správné, zákonné a přezkoumatelné potvrdil, nemohl a ani

nemůže být zhojen fakt o přezkoumatelnosti rozhodnutí, neboť tak nelze legitimně ověřit, že důvody rozhodnutí jsou v souladu s právem a nejsou založeny na libovůli. Svým postupem tak žalovaný zatížil napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Dále podle žalobkyně žalovaný významným způsobem porušil zásadu, podle níž správní orgány mají vést řízení tak, aby posilovalo důvěru adresátů úkonů správních orgánů ve správnost rozhodování a aby přijatá rozhodnutí byla přesvědčivá. Tato zásada platí zejména (nejen) pro vydávání individuálních správních aktů řízení, v němž má být určité osobě uložena povinnost nebo odňato právo. Žalovaný postupoval procesně nekorektním způsobem, v rozporu se zásadou legality, pokud pokračoval v řízení po zániku odpovědnosti za přestupek, kdy zánik odpovědnosti znamená zánik důsledků, jež by byly u potenciálního pachatele se spácháním přestupku spojeny, bylo tak porušeno právo na spravedlivý proces dle čl. 36 odst. 1 LZPS, správní orgán I. stupně a následně žalovaný se dostatečným způsobem nevypořádaly se všemi žalobkyní namítanými skutečnostmi a dále nepostupovaly v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, zatížily tak rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů při určení druhu sankce a její výměry. Výše uvedeným postupem žalovaný odepřel žalobkyni jak zákonem, tak i ústavním pořádkem zaručené právo na spravedlivý proces. Podle žalobkyně postup žalovaného vybočuje z principu demokratického státu, jenž je zaručen v čl. 4 odst. 4 LZPS.

[3] Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že názor, že přestupek ze dne 17. 8. 2010 prekludoval 17. 8. 2011, je nesprávný, protože žalobkyně tím, že neodevzdala řidičský průkaz, vyvolala protiprávní stav, který udržovala až do doby odevzdání řidičského průkazu, tj. do 20. 6. 2012, kdy svou povinnost splnila, neboť se jednalo o přestupek trvajících. Tím je vyvrácena i námitka údajného slučování škodlivého následku a trvání jednání. Žalovaný byl přesvědčen, že správní orgán I. stupně svůj závěr o sankci dostatečně odůvodnil, s tím se žalovaný ztotožnil i v napadeném rozhodnutí. Správní orgány řádně vyhodnotily všechny podklady pro rozhodnutí.

[4] Ve vztahu k žalobním námitkám zjistil ze správního spisu soud následující.

[5] Žalobkyně byla po dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení vyzvána k odevzdání řidičského průkazu, výzva jí byla doručena 28. 4. 2011. Rozhodnutí o zamítnutí námitek bylo zmocněnci žalobkyně doručeno tzv. fikcí. Výzva k odevzdání řidičského průkazu ze dne 19. 8. 2011 byla doručena žalobkyni dle doručky 22. 8. 2011, avšak je u ní poznámka „nepřevzala osobně!“. Proto bylo učiněno opětovné osobní doručení dne 1. 9. 2011, což je ve spise doloženo.

[6] Příkazem ze dne 11. 10. 2011, doručeným žalobkyni 19. 10. 2011, byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku, jak je uvedeno v úvodní části odůvodnění rozsudku. Rozhodnutím ze dne 19. 12. 2011 bylo vysloveno opětovně uznání viny a sankce – pokuta byla tentokrát uložena ve výši 4.000 Kč. K odvolání žalobkyně bylo rozhodnutí o přestupku zrušeno z důvodu uložení vyšší pokuty v řádném správním řízení oproti zkrácenému příkaznímu, dále pro důvodnou námitku, že omluva nemusela „ležet na stole“ oprávněné osoby před zahájením

jednání, když byla doručena včas správnímu orgánu a dále i proto, že v rozhodnutí nebylo jasně stanoveno, kdy vznikla žalobkyni povinnost odevzdat řidičský průkaz. Po několika omluvách a změně zástupce byl přestupek projednán za přítomnosti žalobkyně a dne 28. 8. 2012 vydal správní orgán I. stupně nové rozhodnutí o přestupku. O odvolání žalobkyně rozhodl žalovaný 27. 11. 2012 a právní moci toto rozhodnutí nabylo 8. 12. 2012 (tj. bylo dodáno zmocněnci žalobkyně do datové schránky 28. 11. 2012, dne 8. 12. 2012 dle doručení uplynula 10denní lhůta podle § 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb., zpráva byla přečtena 9. 12. 2012).

[7] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

[8] Podle § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie.*

[9] Podle § 87 odst. 1 zákona o přestupcích *není-li pochybnosti o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil a nebyla-li věc vyřízena v blokovém řízení, může správní orgán bez dalšího řízení vydat příkaz o uložení napomenutí nebo pokuty (§ 13 odst. 2).*

[10] První a hlavní spornou otázkou v souzené věci bylo, zda věc byla žalovaným projednána po uplynutí lhůty podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích. Ostatně, soud by se touto otázkou musel zabývat sám z úřední povinnosti, i kdyby to žalobkyně nenamítala (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, čj. 3 As 57/2004 - 39, www.nssoud.cz).

[11] V souzené věci není sporu o tom, že jde o trvalý přestupek. Pro běh lhůty pro zánik odpovědnosti za trvalý přestupek je rozhodující den, kdy bylo doručeno žalobkyni oznámení o zahájení řízení o přestupku – tímto dnem byl 19. 10. 2011, kdy byl doručen žalobkyni příkaz ze dne 11. 10. 2011, protože příkaz podle § 87 odst. 1 zákona o přestupcích nahrazuje oznámení o zahájení řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 6. 2011, čj. 9 As 101/2010 – 101, www.nssoud.cz). Žalobou napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 8. 12. 2012, tj. po marném uplynutí lhůty podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích (lhůta uplynula marně dne 19. 10. 2012, rozhodnutí tedy bylo i vydáno po marném uplynutí lhůty) a ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2010, čj. 7 As 61/2010 – 89, podle kterého *postih za přestupek je možný, jen jestliže rozhodnutí o něm nabylo ve lhůtě podle § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, právní moci*. U trvalých přestupků je v souladu se zásadami trestního práva, které jsou aplikovány i ve správním trestání, mezníkem, který ukončuje jeden takový čin od dalšího, oznámení o zahájení řízení. Podle § 73 odst. 1 zákona o přestupcích *občan je obviněným z přestupku, jakmile správní orgán učinil vůči němu první procesní úkon*. Žalobkyně se tedy mylila, že rozhodujícím dnem podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích je den 17. 8. 2011, neboť ve své argumentaci nezohlednila, že jde o přestupek trvalý.

[12] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že začátek lhůty pro zánik odpovědnosti podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích se odvíjí ode dne, kdy žalobkyně splnila svou povinnost a odevzdala řidičský průkaz, to je však v rozporu s výše uvedeným. Stejně jako Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 6. 2011, čj. 9 As 101/2010 – 101, zdejší soud poukazuje na to, že po doručení příkazu ze dne 11. 10. 2011 žalobkyni šlo o nový přestupek.

[13] Ostatními žalobními námitkami se již soud nezabýval vzhledem k procesní situaci a shora uvedenému odůvodnění rozsudku.

[14] V souladu s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán.

[15] Soud nepřiznal náhradu nákladů řízení neúspěšnému žalovanému a přiznal ji úspěšné žalobkyni v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Té přiznal soud na náhradě nákladů řízení částku 3.000 Kč, která představuje zaplacený soudní poplatek.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Olomouci dne 21. 10. 2014

Za správnost vyhotovení:
Ing. Petra Rýparová

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně